

6.4 Let balonom

Cilj

Đaci postaju svesni značenja i univerzalnosti ljudskih prava. Oni shvataju da su neka ljudska prava implicitno sadržana u drugima, ali istovremeno jedinstvena.

Đacima postaje jasno da su ljudska prava neprikosnoveni i da je nemoguće samovoljno ih proglašiti nevažećim.

4–6. razr.

45 min.

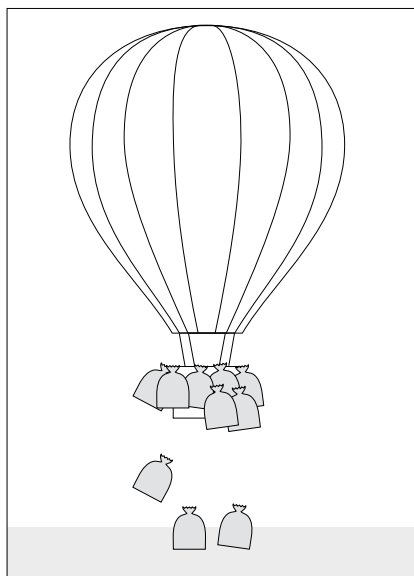
Materijal:
Olovke i papir,
veliki listovi papira;
spisak ljudskih ili dečjih prava
(izbor vidi dole).

Napomene:

- Ova vežba može poslužiti ili kao uvod u nastavnu jedinicu o ljudskim pravima, ili se izvoditi na kraju takve sekvence u smislu produblivanja materije.
- Tegove, odnosno opterećenje balona mogu činiti dole pobrojana ljudska prava. Moguće je napraviti i drugačiji izbor ljudskih prava, upor. kompletan spisak na različitim internet-stranicama.

Tok:

- U grupama je po petoro ili šestoro đaka. Svaka grupa dobija jedan plakat i flomastere. U treba da nacrtaju balon koji lebdi iznad mora ili nekog predela (npr. iznad školskog dvorišta ili iznad glavnog grada zemlje porekla). Džakovi s peskom koji ga opterećuju simbolizuju deset ljudskih prava i njih U lepe na plakat (vidi spisak dole).

- Sada može da počne igra. U treba da zamisle da su na putu u „balonu ljudskih prava“. Balon počinje da se spušta i putnici moraju da odbace dva do tri džaka da bi sprečili vrtoglavi pad balona.
- Ljudskim pravima, predstavljenim džakovima peska, U treba da odrede prioritete. Sledeći kriterijumi su pri tom odlučujući: da li je neko pravo implicitno već sadržano u nekom drugom pravu? Da li je neko pravo posebno važno za demokratiju ili za naše lične potrebe?
- Uprkos svemu, balon se i dalje spušta i opet mora biti odbačen jedan ili dva džaka peska, odnosno, jedno ili dva ljudska prava. Nakon što je odbačeno ukupno četiri ili pet džakova, balon se bezbedno spušta na zemlju.

- Refleksija s celim razredom. Svaka grupa predstavlja svoj spisak i komentariše neke od svojih prioriteta. Zatim se mogu uporediti spiskovi. Koje su razlike među njima? Trebalo bi takođe razgovarati o radu u grupama. Gde je bilo naročito teško naći sporazum, zašto? Zbog čega je teško određenim ljudskim pravima dati prednost u odnosu na druga ljudska prava?
- U svakom ustavu koji funkcioniše bi svako ukidanje nekog od ovih prava nanelo veliku štetu demokratiji. Ljudska prava su prirodna prava i zbog toga su neprikosnoveni. U tom smislu je let balonom bio samo simulacija situacije koja nikad ne bi trebalo da nastupi. To se na kraju ove sekvence mora još jednom jasno reći.
- Na višem nivou je moguće nastaviti sekvencu tako što će biti istraživano koja od nabrojanih ljudskih prava se nalaze u ustavu zemlje porekla ili imigracione zemlje i na koji način su zaštićena.

Izbor ljudskih prava

→ Pravo na slobodne izbore
→ Pravo svojine
→ Ravnopravnost muškarca i žene
→ Pravo na čisto i zdravo okruženje
→ Pravo na pristup zdravoj hrani i čistoj vodi
→ Pravo na obrazovanje
→ Pravo na slobodu misli, savesti i veroispovesti
→ Pravo na odeću i stan za sve građane
→ Pravo na privatnost, u koju se niko ne meša
→ Pravo na slobodu kretanja